

«زبان روزنامه»

مؤلف: دانتوتا ریخ

مترجم: گروه مترجمان

ویراستار: فریده حق‌بین

ناشر: علم

سال نشر: ۱۳۸۸

نوبت چاپ: اول

محل نشر: تهران

تعداد صفحات: ۲۴۷

- عنوان اثر **زبان روزنامه** است. بعد از کلیاتی درباره تعریف خبر و روزنامه، فصل دوم کلاً به تیترو ویژگی‌های زبان‌شناختی آن می‌پردازد. فصل سوم نشان می‌دهد چگونه مخاطب خود را خود تعریف می‌کند و به او در قالب نوشته‌های روزنامه هویت می‌دهند. فصل چهارم نشان می‌دهد به لحاظ ساخت‌واژی چه امکاناتی در اختیار داریم تا بتوانیم استفاده‌ای ایدئولوژیک از زبان بکنیم. فصل بعد امکانات نحوی و فصل آخر امکانات گفتمانی‌ای را که در زبان موجود است برای خواننده به ارمغان می‌آورد. نظم کتاب از مباحث آسان به سخت است. فصل ۲ مربوط به تیترو است که از استدلال‌های ساده زبانی استفاده شده است. اما در فصل بعد به تدریج استدلال‌های زبانی پیچیده‌تر می‌شوند ابتدا جنبه‌های ساخت‌واژی و سپس جنبه‌های نحوی و سرانجام برخی جنبه‌های گفتمانی پیچیده در فصل آخر طرح می‌شود. کتاب حاضر توسط چند نفر ترجمه شده است و سپس توسط خانم دکتر

۲۶۰ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

حق‌بین ویراستاری شده است. با این حال تفاوت‌هایی به لحاظ روانی ترجمه در فصول مختلف مشاهده می‌شود. بعضی از فصول چندان روان نیستند.

- متن مورد نظر به لحاظ نثر فارسی چندان روان و رسا نیست و به دلیل تحت‌اللفظی بودن بسیاری بخش‌ها لغزش‌های املائی و ساخت‌های نامأنوس با خواننده ارتباط مناسبی برقرار نمی‌کند. متأسفانه این متن هنوز به ویرایش نیاز دارد. این مسأله به ویژه در مورد علائم نقطه‌گذاری و رسم الخط مصداق پیدا می‌کند. برای مثال، کسره اضافه مختوم به «ه» به چهار صورت «ه، ه، هی، و» آمده است. از این قبیل نکته‌ها در متن فراوان است.

- از لحاظ حروف‌نگاری متن از کیفیت لازم برخوردار نیست. مثلاً نام نویسنده روی جلد «ریح» و در صفحه شناسنامه کتاب به صورت «ری» درج شده است. قلم مورد استفاده ریز و کم‌رنگ است. فضاهای خالی و غیر ضروری صفحات زیاد است.

- متن انگلیسی این اثر می‌تواند برای ۶ جلسه آموزشی درس «خواندن متون مطبوعاتی» جهت آشنا کردن دانشجویان با زبان مطبوعات در دوره کارشناسی زبان انگلیسی به کار رود. اما به تنهایی نمی‌تواند همه این درس را پوشش دهد. این اثر به این لحاظ که ترجمه است به تنهایی برای دانشجویان زبان انگلیسی مناسب نیست. احتمالاً این کتاب برای رشته‌هایی همچون روزنامه‌نگاری می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. اصل انگلیسی کتاب نیز برای تدریس متون مطبوعاتی تا حدی کارآمد است. در کنار این اثر مطالعه مطبوعات روز و اصطلاحات تخصصی رایج در آن‌ها الزامی است. این کتاب (در صورت اصلاحات) می‌تواند برای درس‌های «روزنامه‌نگاری عملی» و «شیوه نگارش فارسی در مطبوعات» در مقطع کارشناسی رشته روزنامه‌نگاری به عنوان منبع فرعی به کار رود. همچنین برای درس تحلیل گفتمان در رشته زبان‌شناسی همگانی (مقطع کارشناسی ارشد، به عنوان منبع فرعی) می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. سایر منابع مشابه برای استفاده در رشته روزنامه‌نگاری عبارتند از:

✓ شکرخواه، یونس. (۱۳۸۵). خبر. تهران: مرکز مطالعات رسانه‌ها

زبان روزنامه ۲۶۱

- ✓ نصراللهی، اکبر. (۱۳۸۲). اصول خبر نویسی. تهران: سروش.
- ✓ توکلی، احمد. (۱۳۸۹). خبر نویسی پیشرفته. تهران: ثانیه.
- چون این کتاب مقدماتی است از منابع تحقیقی گوناگون استفاده نکرده است. برای همین هیچ فهرست منابعی در انتهای کتاب نیامده است. در این اثر به هیچ منبعی ارجاع داده نشده است و ارجاعات بسیار اندکی به متون تخصصی دارد.
- از لحاظ کاربرد اصطلاحات تخصصی کتاب مشکلی ندارد. به علاوه اطلاعات ارزشمندی در مورد چگونگی تحلیل متون روزنامه‌ها به خواننده داده می‌شود. در بعضی موارد مترجم در ساختارهای دستوری زبان انگلیسی گیر کرده است (مانند جمله اول صفحه ۱۴۱، جمله دوم پاراگراف سوم ص. ۱۰۱ و غیره). معادل‌سازی اصطلاحات تخصصی به خوبی انجام شده است اما برابر انگلیسی آن‌ها در پانویست نیامده و واژه‌نامه پایانی هم که بر اساس الفبای انگلیسی تدوین شده، چندان قابل استفاده نیست.
- متن نسبتاً روزآمد است و به خوبی از نتایج بررسی‌های جدید انتقادی و جامعه‌شناسی در تحلیل زبان روزنامه بهره برده است. به لحاظ اصول و قواعد تحلیل زبانی متون روزنامه‌ای این اثر جدید و روزآمد است اما روزنامه‌ها عموماً مربوط به ده سال پیش یعنی ۲۰۰۱ است.
- هر فصل از کتاب مقدمه، تمرین، خلاصه، تصویر و ... است که برای آموزش و فهم موضوع به خواننده کمک می‌کند.
- محتوای اثر «زبان روزنامه» به خوبی با عنوان اصلی و عناوین مندرج در فهرست مطابقت دارد. سرفصل درس «تجزیه و تحلیل گفتمان» در رشته زبان‌شناسی رابطه بین زبان و مطبوعات را در بر نمی‌گیرد که به نظر می‌رسد باید مورد بازنگری قرار گیرد.
- نوآوری اثر در به‌کارگیری مفاهیم مطرح در مطالعات انتقادی و جامعه‌شناختی در تحلیل متون روزنامه‌هاست. خواندن اثر برای علاقه‌مندان به زبان مطبوعات می‌تواند بسیار جالب باشد. هر چند متن ترجمه هنوز به ویرایش جدی نیاز دارد.

۲۶۲ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- کتاب از نظم و انسجام منطقی برخوردار است.
- در این اثر منبع برخی مطالب مشخص نیست. مثلاً تعاریف مختلفی از مفاهیم ارائه می‌شود اما بدون ذکر منبع، مانند تعریف «حو» در صفحه ۱۴۱، اما شاید به عنوان یک اثر مقدماتی و درسی انتظار ارجاعات تخصصی و زبان فنی از این متن چندان مناسب نباشد.
- در ترجمه اثر وفاداری به متن اصلی نسبتاً رعایت شده است. البته ترجمه چندان روان و خواننده پسند نیست. از لحاظ امانت‌داری مشکل زیادی به چشم نمی‌خورد اما متنی خیلی روان و رسا در برابر خواننده قرار ندارد. فراوانی عبارات نامأنوس خواندن بخش‌هایی از متن را مشکل می‌سازد.
- برخی پاورقی‌ها تلاش می‌کنند ارتباط قواعد مطرح شده در کتاب را با نمونه‌های ایرانی و فارسی روشن سازند. توضیحات و پانوشتهایی مناسبی به صورت پانوشته توسط مترجمین یا ویراستار محترم اضافه شده‌اند (مانند پاورقی‌های توضیحی در مورد برخی مسائل فرهنگی و تاریخی برای خوانندگان ایرانی در صفحات ۷۷، ۹۹، ۱۰۳، ۱۴۴ و ...).
- این اثر برای علاقه‌مندان به تحلیل گفتمان مطبوعات می‌تواند آموزنده باشد و مقدمه مفید آن یکی از محاسن اثر است که خواننده غیر متخصص را درگیر پیچیدگی‌های اصطلاح‌شناختی نمی‌کند. ویرایش جدی آن و رفع اشکالات شکلی و افزودن نمایه پایانی می‌تواند متن را برای خواندن مناسب‌تر سازد.
- طرح جلد کتاب ساده است. به نظر می‌رسد اطلاعات ارائه شده روی جلد کتاب می‌توانست بهتر تنظیم شود. به این ترتیب که:
✓ نخستین عبارت روی جلد [مجموعه نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی-۳]
مربوط به اصل کتاب نیست و صرفاً اطلاعاتی در مورد شماره موضوعی کتب انتشارات علم در این زمینه است.
✓ حق معنوی گروه مترجمان کم‌رنگ شده است. بهتر بود نام مترجمان روی جلد آورده می‌شد.

زبان روزنامه ۲۶۳

✓ عبارت «به کوشش فریده حق‌بین» گویای این مسأله است که خانم دکتر حق‌بین به نوعی نظارت بر ترجمه را بر عهده داشته‌اند. بهتر بود چیدمان اطلاعات ارائه شده در خصوص افرادی که کار ترجمه را بر عهده داشتند به شیوه‌ای بود (با اندازه‌ای متفاوت) که نشان‌دهنده میزان فعالیت آن‌ها باشد. البته این نکته در شناسنامه کتاب رعایت شده است.

✓ در صفحه عنوان آمده است: «زیر نظر فرزانه سجودی». به نظر می‌رسد این عبارت بهتر بود در مقدمه مترجمان می‌آمد. هر چند که شاید غرض این است که به خواننده القا شود که مجموعه نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی انتشارات علم زیر نظر دکتر سجودی است.

- در صفحات ابتدایی کتاب دکتر حق‌بین به عنوان ویراستار علمی اثر معرفی شده‌اند که بهتر بود این نکته روی جلد نیز ذکر می‌شد.
- در مقدمه ویراستار نام دو مترجم دیگر نیز مطرح شده است. علت حذف نام این دو مترجم هم در صفحه عنوان و هم در صفحه شناسنامه اثر چیست؟
- فونت به کار رفته در متن کتاب ریز است. صفحه‌آرایی کتاب می‌توانست خیلی بهتر باشد. تو رفتگی اول پاراگراف‌ها رعایت نشده است. از علائم سجاوندی به درستی استفاده نشده است (برای مثال «---» مربوط به انگلیسی است و در فارسی باید از «---» استفاده شود). نیم‌فاصله رعایت نشده است. در پاراگراف‌بندی‌ها باید تجدید- نظر شود.
- مقدمه ویراستار شماره صفحه ندارد.
- در طبقه‌بندی ارائه شده از روزنامه‌ها بهتر بود نام برخی از روزنامه‌هایی که در ایران چاپ می‌شوند ذیل هر طبقه یا در پانویست می‌آمد. علاوه بر این مأخذ طبقه‌بندی تونستال ۱۹۹۶ بهتر بود در متن همان پاراگراف بیاید نه به صورت جمله داخل پرانتز. رعایت این حد از امانت‌داری به خوانایی و روانی متن فارسی آسیب می‌زند.
- پاراگراف‌بندی و صفحه‌آرایی ضعیف اثر سیالیت ذهن خواننده را برای دنبال کردن مطالب گند می‌کند.

۲۶۴ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- در صفحه ۳ بهتر بود به جای تیتتر فعالیت «تمرین» انتخاب می‌شد.
- اسامی روزنامه‌ها بهتر است به صورت ایرانیک باشد.
- در صفحه ۴ در واژه نیورک، «ک» از «ر» فاصله گرفته است.
- در دو خط مانده به آخر (همان صفحه) «دراین» باید به صورت «در این» (با فاصله) باشد.
- اطلاعات ارائه شده در صفحه ۴ خیلی بد تنظیم شده است. به جای شماره صفحه باید عبارت «تعداد صفحات» استفاده می‌شد. در کل بهتر بود اطلاعات به صورت جدول و منظم‌تر ارائه می‌شد.
- متن نیاز به ویرایش اساسی دارد و هنوز متن رنگ و بوی ترجمه دارد.
- جملات داخل پرانتز بهتر بود در بسیاری جاها به صورت پانوشت ارائه می‌شد.
- در دو جمله آخر پاراگراف آخر، صفحه ۶ نقطه بین دو جمله نیامده است. البته نیاز به ویرایش نیز احساس می‌شود.
- کلمه News باید در پانوشت بیاید (صفحه ۶).
- در صفحه ۷ آمده است: «روزنامه‌ها نمی‌توانند همه چیز را در بگیرند» به نظر می‌رسد منظور «در بر بگیرند» است.
- هنگام خواندن متن، خواننده خود را در مسیر توصیف و تحلیل روزنامه‌هایی می‌بیند که اصلاً ندیده است. خود این امر گسستگی ایجاد می‌کند و از پیوستگی و انسجام متن می‌کاهد.
- صفحه ۹ کلمه «متمردانه» کلمه‌ای خوش‌فهم نیست. در صفحه ۱۰ منظور از کلمه «چشایر» چیست؟
- در صفحه ۱۱ آمده است: «... نظریه برنشتاین را درباره ... زبان را اثبات کرده»، را دوم اضافی است.
- به هیچ وجه استفاده درستی از نقطه و ویرگول نشده است. در برخی کلمات «ی» برای نشان دادن کسره اضافه آمده است و در برخی دیگر صرفاً «ه غیر ملفوظ» و از «ه» کمتر استفاده شده است.

زبان روزنامه ۲۶۵

- برخی از پاراگراف‌ها منسجم نیستند و روانی و رسایی ندارند مانند پاراگراف آخر صفحه ۱۰.
- در صفحه ۱۲ آمده است: «رمان و متون روزنامه‌ای بسیار کوتاه و موجز هستند ۴۲ و ۴۳ کلمه». آیا رمان ۴۲ کلمه‌ای است. به نظر می‌رسد مترجم معادل نادرستی را انتخاب کرده است.
- یکی از مشکلات حین خواندن متن این است که خواننده در پیدا کردن مصادیق اسامی و عناوین روزنامه‌های به کار رفته دچار سردرگمی است. به همین دلیل خواننده از خود می‌پرسد مطلب حاضر در مورد چه چیزی است؟
- منظور از «کلمات رسمی» در صفحه ۱۲ پاراگراف دوم چیست؟
- در پانویشت صفحه ۱۴ سال‌های شمسی باید به صورت کامل ثبت شود (۱۳۷۸).
- آخرین جمله به این شکل اصلاح شود، «... روزنامه‌های ایرانی به مطالعه دقیق‌تری نیاز داشته باشد».
- در صفحه ۱۵: «نگارش هیأت تحریریه ...» بهتر است.
- نیز در همین صفحه «۱۱ شرکت وجود داشتند که صاحب روزنامه بودند» این جمله لفظ به لفظ ترجمه شده است.
- در صفحه ۱۷ به تحلیل صفحه ۵ اشاره شده است در صورتی که تحلیل مدنظر در صفحات ۴ و ۵ ارائه شده است.
- در صفحه ۱۸، علائق تجاری و سیاسی فراوان منظور چیست؟
- ۲۳: منظور از «متن بی‌نظیر» چیست؟
- ۲۳: محدود شدن نویسنده در تیتیر (فضا، اندازه و نوع تایپ) نیاز به توضیح بیشتر دارد و شاید اصطلاح دیگری باید مورد استفاده قرار گیرد.
- ۲۴: منظور از «ایجاد تیتیر روزنامه» چیست؟
- موارد متعددی در هر صفحه از اشکال در استفاده از نیم فاصله، نقطه ویرگول، پراونتز، کسره اضافه و ... دیده می‌شود که به روانی متن آسیب می‌زنند.
- ۲۵: روزنامه‌اتان اشتباه است.

۲۶۶ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- ۲۵: تیترها ترجمه شده‌اند به صورت غیر حرفه‌ای و همچنین ابتدا ترجمه فارسی آمده و بعد ترجمه انگلیسی که این هم اشکالی دیگر است.
- تیترها (ص. ۲۵ مورد ۱ و مورد ۸ و ۹ در صفحه ۲۶) به صورت جمله ترجمه شده‌اند که نادرست است.
- مشکل ترجمه تیترها در تمرین‌های دیگر نیز در کتاب مشاهده می‌شود.
- ۲۷: «در کشان» به صورت جدا تایپ شده است.
- موارد زیادی از شروع جمله بدون فاصله (درست بعد از نقطه پایانی جمله بعد) در هر صفحه دیده می‌شود.
- ۲۷: حول چه محوری است، کمی غریب است.
- ۲۸: در پانویشت «کتک کاری» به صورت «کتکاری» آمده است.
- شماره پانویشت در هر فصل جداگانه به ترتیب آمده است. انتظار می‌رود یا در هر صفحه شماره‌گذاری مجزا باشد یا به صورت کلی در کل کتاب شماره‌ها به دنبال هم بیاید.
- ۲۸: منظور از «موج برانگیز» چیست؟
- ۳۰: منظور کردن تیترا به چه معنا است؟
- ۳۰: بهتر نیست به جای «واژه‌گذاری» معادل ملموس‌تر «انتخاب واژه» معادل ملموس‌تر انتخاب کرد.
- در صفحات ۳۱ تا ۳۹ پانویشت ارائه شده به درک متن کمک می‌کند.
- ۳۴: تیترا در پایین صفحه قرار گرفته است.
- ۳۵: در پانویشت بعد از «العبریه» فاصله تا کلمه بعد زیاد است.
- ۳۷: جزایر «فاکند» به صورت «فالکلند» اصلاح شود. همچنین در پاورقی اصلاح شود.
- فونت انگلیسی باید ریزتر شود.
- با فاصله و بی‌فاصله‌نویسی در سراسر متن رعایت و یکسان شود.
- ۴۳: تیترا در پایان صفحه؟

- ۴۵: متن چاپی تیتیر کمی نامفهوم است.
- ۴۵: بعداً به صورت «بعداً» اصلاح شود.
- ۴۷: تیتیر آخر صفحه به صفحه بعد انتقال یابد.
- فصل دوم نسبت به فصل اول روان تر ترجمه شده است. به طور کلی صفحه‌آرایی و استفاده از اندازه و فونت‌های مختلف در متن بسیار ضعیف است.
- صفحه ۵۱: «جان به در بردن» بهتر است با «جان سالم به در بردن» جایگزین شود.
- ۵۲: وسط صفحه اصابت هواپیما بر روی بزرگراه نادرست است.
- عنصر «تجارت شانس» منظور چیست؟
- ۵۳: فرصت زنده کردن ستاره خانواده سلطنتی ترکیب نامفهومی است.
- ۵۴: استفاده از اِعراب برای کلمه پانوش ۱۶ ضروری است.
- در فصل دوم ایرانیک شدن کلمات به درک متن کمک می‌کند.
- در حالت کلی جدول‌ها ضعیف ارائه شده‌اند.
- ۶۶: «روز نامه» در دو سطر آمده است.
- اسامی انگلیسی به صورت پانوشت بیاید.
- ۶۶: ارجاع درون متنی به شیوه APA نیست.
- ۶۸ و ۶۹: «هولاهوپس» یا «هولاهوپس»؟
- ۶۹: رأی ۵-۱ منظور چیست؟
- ۷۱: کیسه بادکرده؟
- ۷۵: پاراگراف‌بندی مشکل دارد. بهتر است دو پاراگراف آخر یکی شود.
- فصل سوم از دو فصل قبل روان تر است.
- ۹۱: بریتانی‌ها یا بریتانیایی‌ها، اصلاح شود.
- ۹۲: کمی بادکنک یا چند تا بادکنک. ضمناً این مسأله فرهنگی است و معادل بهتری باید انتخاب شود.
- ۹۳: آینده‌اشان بسیار نامأنوس است.

۲۶۸ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- ۹۵: «سرمقاله جمع‌آوری کنید» خیلی مناسب نیست.
- ۹۸: چرا لزوماً «تجارب آزاردهنده»؟
- در فصل سوم مخاطب ضمنی ولی در فصل چهارم مخاطب تلویحی آمده است. عدم هماهنگی بین مترجمان دیده می‌شود.
- ۹۹: معادل توانای متفاوت در پانویس بیاید.
- ۹۹: «جنس‌اشان» به «جنسیت‌شان» تغییر یابد. همچنین «جنسی‌اشان» به «جنسی‌شان».
- ۱۰۰: «مطبوعات در آمریکا، روزنامه‌های قطع کوچک منتشر می‌کنند...» آیا مطبوعات روزنامه‌های قطع کوچک منتشر می‌کنند؟
- ۱۰۱: در پاراگراف دوم بهتر است مبتدا «انتخاب واژگانی...» در ابتدای جمله بیاید.
- ۱۰۳: مثال‌های ارائه شده برای نام مستعار چندان جالب نیستند.
- ۱۰۳: عنوان «نوع رابطه با افراد نامیده شده» چندان رسا نیست.
- ۱۰۷: در پاراگراف سوم «به تعویق انداخت» باید با فعل دیگری جایگزین شود و بهتر است ساختار جمله نیز تغییر یابد.
- ۱۰۹: «مقدمات پخش مستقیم» با «مسئولان برنامه‌های پخش زنده» با معادلی دیگری جایگزین شود.
- فونت سر صفحه با فونت متن نباید یکی باشد.
- بسیاری از تیتراها در زبان فارسی چندان معنادار نیستند: ۱۱۶، ۱۱۵ و ...
- ۱۴۲: مثال ۳ اشکال تایپی دارد. ترجمه مثال‌ها باید بعد از ارائه اصل مثال بیاید.
- ۱۴۳: «پل»؟
- ۱۴۳: در معرفی «کنش‌گر»، «کنش»، و «کنش‌پذیر» بهتر بود منسجم‌تر عمل شود.
- ۱۴۴: در معرفی افعال تشدید نام شرکت کننده‌ها باید تجدید نظر شود.
- به طور کلی در معرفی مفاهیمی که در بخش نحو آمده‌اند در فصل پنجم بهتر بود اشاره‌ای هم به صورت پانویس به دستور نقش‌گرای نظام‌مند هلیدی (فرانکش

زبان روزنامه ۲۶۹

تجربی) می‌شد. مطالب این بخش برای آشناشدن پژوهشگران با زبان روزنامه (ساختار نحوی) مناسب است.

- ۱۵۵: صفحه‌آرایی و پاراگراف‌بندی چندان مناسب نیست.
- در ترجمه جملات صفحات ۱۶۰ و ۱۶۱ ابتدا انگلیسی بیاید سپس فارسی.
- ۱۷۰ و ۱۶۶: «پاوند» به صورت «پوند» تصحیح شود.
- فصل پنجم به نسبت روان‌تر و خواناتر است و مباحث زبان‌شناسی بیشتری را معرفی می‌کند.
- ۱۸۹: modality، «الگوهای وجهی» ترجمه شده است، به نظر می‌رسد در فصل پنجم چنین معادلی برای آن انتخاب نشده است.
- فصل ششم بر تحلیل نقش‌گرایانه است. در حقیقت در فرانش منطقی دستور نقش‌گرای نظام‌مند بحث انسجام متن مطرح می‌شود. ارجاع، حروف ربط، انسجام واژگانی و انسجام دستوری همه از مباحث مطرح شده در هلیدی (۱۹۹۴) و هلیدی و متیسون (۲۰۰۴) است.
- ۲۱۳: آغاز مبحث کاربردشناسی زبان است که جالب است. البته می‌توان انتظار داشت که به صورت مبسوط‌تر به مسأله پرداخته شود.
- ۲۱۵: معادل انگلیسی اصول‌گرایی (اصول چهارگانه) در پانوش بیاید در فصل ششم گیومه‌ها معمولاً نادرست هستند.
- ۲۲۱: جدول در فرمت بهتری تنظیم شود.
- صفحات ۲۲۲ و ۲۲۳: عنوان جدول‌ها در بالا اضافه شود.
- جدول ۲۲۱ و ۲۲۳: از راست به چپ تنظیم شود.
- صفحات ۲۲۷ و ۲۳۰: بسیار در صفحه‌آرایی و استفاده از فونت و سایر امکانات بد عمل شده است.
- واژه‌نامه توصیفی بر مبنای واژه‌های انگلیسی است باید بر مبنای واژه‌های فارسی مرتب می‌شد.
- ۲۳۴: واژه؟

۲۷۰ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- ۲۳۵: «وجه‌نمایی» معادل مناسب‌تری برای modality است.
- در مجموع کتابی مقدماتی است که فصل‌های پنجم و ششم در آن می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد. مباحث کتاب به دلیل استفاده از شواهد از روزنامه‌های انگلیسی زبان کمی سنگین است. البته زبان متفاوت مترجمان – که در بعضی موارد طعم تازه کار بودن کاملاً شفاف است – و همچنین مشکلات زیادی که در ویرایش، استفاده از علائم سجاوندی و حتی استفاده درست از زبان فارسی دیده می‌شود منجر به ناخوانا شدن متن گردیده است. زبان ترجمه در بسیاری موارد ساختار زبان اصلی را انتقال داده است که این امر چندان خوب نیست.